

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τμήμα μείζονος συνθέσεως)

της 9ης Νοεμβρίου 2004 (*)

«Οδηγία 96/9/ΕΚ – Νομική προστασία των βάσεων δεδομένων – Δικαίωμα ειδικής φύσεως – Έννοια της επενδύσεως που συνδέεται με την απόκτηση, τον έλεγχο ή την παρουσίαση του περιεχομένου μιας βάσεως δεδομένων – Προγράμματα ποδοσφαιρικών αγώνων – Στοιχήματα»

Στην υπόθεση C-338/02,

με αντικείμενο αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 234 ΕΚ,

την οποία υπέβαλε το Högsta domstolen (Σουηδία), με απόφαση της 10ης Σεπτεμβρίου 2002, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 23 Σεπτεμβρίου 2002, στο πλαίσιο της δίκης

Fixtures Marketing Ltd

κατά

Svenska Spel AB,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τμήμα μείζονος συνθέσεως),

συγκείμενο από τους Β. Σκουρή, Πρόεδρο, P. Jann, C. W. A. Timmermans, A. Rosas και K. Lenaerts (εισηγητή), προέδρους τμήματος, τον J.-P. Puissochet, τον R. Schintgen, την N. Colneric και τον J. N. Cunha Rodrigues, δικαστές,

γενική εισαγγελέας: C. Stix-Hackl

γραμματείς: M. Múgica Arzamendi και M.-F. Contet, κύριες υπάλληλοι διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της συνεδριάσεως της 30ής Μαρτίου 2004,

λαμβάνοντας υπόψη τις γραπτές παρατηρήσεις που κατέθεσαν:

- η Fixtures Marketing Ltd, εκπροσωπούμενη από τον J. Ågren, advokat,
- η Svenska Spel AB, εκπροσωπούμενη από τους M. Broomé και S. Widmark, advokater,
- η Βελγική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την A. Snoecx, επικουρούμενη από τον P. Vlaeminck, advokaat,
- η Γερμανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον W.-D. Plessing,

- η Ολλανδική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον S. Terstal,
- η Πορτογαλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την A. P. Matos Barros και τον L. Fernandes,
- η Φινλανδική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τις E. Bygglin και T. Rynnä,
- η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τις C. Tufvesson και K. Banks,

αφού άκουσε τη γενική εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις της κατά τη συνεδρίαση της 8ης Ιουνίου 2004,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Η αίτηση για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 7 της οδηγίας 96/9/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 1996, σχετικά με τη νομική προστασία των βάσεων δεδομένων (ΕΕ L 77, σ. 20, στο εξής: οδηγία).

2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ της εταιρίας Fixtures Marketing Ltd (στο εξής: Fixtures) και της εταιρίας Svenska Spel AB (στο εξής: Svenska Spel). Η διαφορά αυτή ανέκυψε λόγω της εκ μέρους της Svenska Spel χρησιμοποίησής, για τη διοργάνωση στοιχημάτων, δεδομένων σχετικών με τους ποδοσφαιρικούς αγώνες των πρωταθλημάτων της Αγγλίας και της Σκωτίας.

Νομικό πλαίσιο

Η κοινοτική νομοθεσία

3 Σκοπός της οδηγίας, σύμφωνα με το άρθρο της 1, παράγραφος 1, είναι η νομική προστασία των πάσης μορφής βάσεων δεδομένων. Η βάση δεδομένων ορίζεται, στο άρθρο 1, παράγραφος 2, της ίδιας οδηγίας, ως «η συλλογή έργων, δεδομένων ή άλλων ανεξάρτητων στοιχείων, διευθετημένων κατά συστηματικό ή μεθοδικό τρόπο και ατομικώς προσιτών με ηλεκτρονικά μέσα ή κατ' άλλον τρόπο».

4 Το άρθρο 3 της οδηγίας θεσπίζει μια προστασία βάσει του δικαιώματος του δημιουργού για τις «βάσεις δεδομένων οι οποίες λόγω της επιλογής ή της διευθέτησης του περιεχομένου τους αποτελούν πνευματικά δημιουργήματα».

5 Το άρθρο 7 της οδηγίας, που θεσπίζει ένα δικαίωμα ειδικής φύσεως (sui generis), έχει ως εξής:

«Αντικείμενο της προστασίας

1. Τα κράτη μέλη παρέχουν στον κατασκευαστή μιας βάσης δεδομένων το δικαίωμα να απαγορεύει την εξαγωγή ή/και [επ]αναχρησιμοποίηση του συνόλου ή ουσιώδους μέρους, αξιολογούμενου ποιοτικά ή ποσοτικά, του περιεχομένου της

βάσης δεδομένων, εφόσον η απόκτηση, ο έλεγχος ή η παρουσίαση του περιεχομένου της βάσης καταδεικνύουν ουσιώδη ποιοτική ή ποσοτική επένδυση.

2. Για τους σκοπούς του παρόντος κεφαλαίου νοείται ως:

α) “εξαγωγή”: η μόνιμη ή προσωρινή μεταφορά του συνόλου ή ουσιώδους μέρους του περιεχομένου βάσης δεδομένων σε άλλο υπόθεμα, με οποιοδήποτε μέσο ή υπό οποιαδήποτε μορφή·

β) “[επ]αναχρησιμοποίηση”: η πάσης μορφής διάθεση στο κοινό του συνόλου ή ουσιώδους μέρους του περιεχομένου της βάσης με διανομή αντιγράφων, εκμίσθωση, μετάδοση με άμεση επικοινωνία ή με άλλες μορφές. Η πρώτη πώληση αντιγράφου μιας βάσης δεδομένων στην Κοινότητα από το δικαιούχο ή με τη συγκατάθεσή του συνιστά ανάλωση του δικαιώματος ελέγχου της μεταπώλησης του εν λόγω αντιγράφου στην Κοινότητα.

Ο δανεισμός στο κοινό δεν συνιστά πράξη εξαγωγής ή [επ]αναχρησιμοποίησης.

3. Το δικαίωμα που αναφέρεται στην παράγραφο 1 μπορεί να μεταβιβασθεί, εκχωρηθεί ή να παραχωρηθεί δωρεάν με συμβατική άδεια.

4. Το δικαίωμα που αναφέρεται στην παράγραφο 1 ισχύει ανεξάρτητα από το εάν η εν λόγω βάση δεδομένων επιδέχεται προστασία βάσει του δικαιώματος του δημιουργού ή άλλων δικαιωμάτων. Επιπλέον, ισχύει ανεξάρτητα από το εάν το περιεχόμενο της εν λόγω βάσης δεδομένων επιδέχεται προστασία βάσει του δικαιώματος του δημιουργού ή άλλων δικαιωμάτων. Η προστασία των βάσεων δεδομένων βάσει του δικαιώματος που αναφέρεται στην παράγραφο 1 δεν θίγει ενδεχόμενα δικαιώματα επί του περιεχομένου τους.

5. Δεν επιτρέπεται η επανειλημμένη και συστηματική εξαγωγή ή/και [επ]αναχρησιμοποίηση επουσιωδών μερών του περιεχομένου της βάσης δεδομένων εφόσον συνεπάγεται τη διενέργεια πράξεων που έρχονται σε σύγκρουση με την κανονική εκμετάλλευση της βάσης δεδομένων ή θίγουν αδικαιολόγητα τα νόμιμα συμφέροντα του κατασκευαστή της βάσης.»

Η εθνική ρύθμιση

6 Η προστασία των βάσεων δεδομένων διέπεται, στο σουηδικό δίκαιο, από τον lagen (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk (νόμο περί του δικαιώματος του δημιουργού επί λογοτεχνικών και καλλιτεχνικών έργων, στο εξής: νόμος του 1960).

7 Σύμφωνα με το άρθρο 49, πρώτο εδάφιο, του νόμου του 1960, όπως τροποποιήθηκε με τον νόμο 790 του 1997, περί της μεταφοράς της οδηγίας στο σουηδικό δίκαιο (στο εξής: νόμος του 1997), το πρόσωπο που καταρτίζει συλλογή, πίνακα ή άλλο παρεμφερές έργο στο οποίο συγκεντρώνεται μεγάλος αριθμός δεδομένων ή το οποίο αποτελεί καρπό ουσιώδους επενδύσεως έχει το αποκλειστικό δικαίωμα να αναπαράγει την εργασία αυτή και να την καθιστά δημόσια.

8 Ο νόμος του 1960 δεν περιέχει διάταξη ανάλογη με τη διάταξη του άρθρου 7, παράγραφος 5, της οδηγίας. Από τις προπαρασκευαστικές ωστόσο εργασίες του

νόμου του 1997 προκύπτει ότι η προστασία που απορρέει από το άρθρο 49 του νόμου του 1960 αφορά το ίδιο το έργο ή ουσιαστές τμήμα του και ότι, κατά συνέπεια, το αποκλειστικό δικαίωμα δεν καλύπτει την αντιγραφή συγκεκριμένων στοιχείων που περιλαμβάνονται στο έργο ούτε επουσιώδη τμήματα του έργου αυτού. Ωστόσο, σύμφωνα με τις ως άνω προπαρασκευαστικές εργασίες, η επαναλαμβανόμενη χρησιμοποίηση επουσιωδών τμημάτων του έργου μπορεί να εξομοιωθεί με χρησιμοποίηση ουσιαστικού τμήματος του έργου αυτού.

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

9 Τη διοργάνωση των πρωταθλημάτων επαγγελματικού ποδοσφαίρου έχουν αναλάβει, στην Αγγλία, η Football Association Premier League Ltd και η Football League Ltd, και, στη Σκωτία, η Scottish Football League. Η διοργάνωση αυτή συνεπάγεται την κατάρτιση προγραμμάτων των αγώνων που πρόκειται να διεξαχθούν κατά τη διάρκεια της οικείας αγωνιστικής περιόδου, ήτοι 2 000 περίπου αγώνων ανά αγωνιστική περίοδο στην Αγγλία και 700 αγώνων επίσης ανά αγωνιστική περίοδο στη Σκωτία. Τα στοιχεία αυτά αποθηκεύονται υπό ηλεκτρονική μορφή και δημοσιεύονται, ιδίως σε φυλλάδια, ταξινομημένα χρονολογικά, αφενός, και κατά ποδοσφαιρική ομάδα αφετέρου.

10 Οι εργασίες που αφορούν την κατάρτιση των προγραμμάτων των αγώνων αρχίζουν ένα έτος πριν από την έναρξη της οικείας αγωνιστικής περιόδου.

11 Οι διοργανωτές των πρωταθλημάτων ποδοσφαίρου της Αγγλίας και της Σκωτίας ανέθεσαν στην εταιρία Football Fixtures Ltd τη διαχείριση, μέσω συμβάσεων παροχής αδειας, των χρήσεων των προγραμμάτων των αγώνων των πρωταθλημάτων αυτών. Στη Fixtures παραχωρήθηκε το δικαίωμα εκπροσωπήσεως των κατόχων των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας που συνδέονται με τα προγράμματα αυτά.

12 Η Svenska Spel διοργανώνει στη Σουηδία στοιχήματα που αφορούν, μεταξύ άλλων, τους αγώνες των πρωταθλημάτων ποδοσφαίρου της Αγγλίας και της Σκωτίας. Προς τούτο, αναπαράγει στα δελτία παιγνίων που χρησιμοποιεί δεδομένα σχετικά με τους αγώνες αυτούς.

13 Τον Φεβρουάριο του 1999, η Fixtures, αφού πρότεινε ανεπιτυχώς στη Svenska Spel την παροχή αδειας χρήσεως έναντι αμοιβής, άσκησε ενώπιον του Gotlands tingsrätt (Σουηδία) αγωγή κατά της Svenska Spel ζητώντας την αποκατάσταση της ζημίας που συνδέεται με την εκ μέρους της τελευταίας αυτής χρήση, μεταξύ 1ης Ιανουαρίου 1998 και 16ης Μαΐου 1999, δεδομένων σχετικών με τα προγράμματα των πρωταθλημάτων ποδοσφαίρου της Αγγλίας και της Σκωτίας. Προς στήριξη της αγωγής της, ισχυρίστηκε ότι οι βάσεις δεδομένων που περιέχουν τις πληροφορίες σχετικά με τα προγράμματα αυτά προστατεύονται από το άρθρο 49 του νόμου του 1960 και ότι η εκ μέρους της Svenska Spel χρήση πληροφοριών αντλούμενων από τα προγράμματα αυτά συνιστά προσβολή των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας των ποδοσφαιρικών ενώσεων.

14 Με απόφαση της 11ης Απριλίου 2000, το tingsrätt απέρριψε την αγωγή της Fixtures, θεωρώντας ότι, ναι μεν από τα προγράμματα των πρωταθλημάτων ποδοσφαίρου τυγχάνουν, βεβαίως, της προστασίας που παρέχεται στις συλλογές καθόσον αποτελούν τον καρπό ουσιαστών επενδύσεων, πλην όμως η εκ μέρους της Svenska Spel χρησιμοποίηση δεδομένων αντλούμενων από τα προγράμματα αυτά δεν προσβάλλει τα δικαιώματα της Fixtures.

15 Κατόπιν ασκήσεως εφέσεως, το Svea hovrätt (Σουηδία), με απόφαση της 3ης Μαΐου 2001, επιβεβαίωσε την πρωτοβάθμια απόφαση. Χωρίς να αποφανθεί ρητώς ως προς το αν τα προγράμματα των πρωταθλημάτων ποδοσφαίρου προστατεύονται δυνάμει του άρθρου 49 του νόμου του 1960, θεώρησε ότι δεν είχε αποδειχθεί ότι οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στα δελτία παιγνίων της Svenska Spel είχαν αντληθεί από τις βάσεις δεδομένων των ποδοσφαιρικών ενώσεων.

16 Ενώπιον του Högsta domstolen, η Fixtures ζήτησε την αναίρεση της αποφάσεως του δευτεροβάθμιου δικαστηρίου.

17 Το Högsta domstolen, υπογραμμίζοντας ότι το άρθρο 49 του νόμου του 1960, όπως τροποποιήθηκε με τον νόμο του 1997, πρέπει, ως μέτρο μεταφοράς στο εσωτερικό δίκαιο, να ερμηνευθεί υπό το φως της οδηγίας, τονίζει ότι η οδηγία αυτή δεν διευκρινίζει αν και, ενδεχομένως, σε ποιο βαθμό πρέπει να θεωρηθεί σημαντικός ο σκοπός της βάσεως δεδομένων για να εκτιμηθεί αν η βάση αυτή τυγχάνει της προστασίας βάσει του δικαιώματος ειδικής φύσεως. Το Högsta domstolen διερωτάται περαιτέρω ως προς τη φύση των ανθρωπίνων και χρηματοοικονομικών επενδύσεων που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για να εκτιμηθεί η ύπαρξη ουσιώδους επενδύσεως. Διερωτάται επίσης ως προς το τι σημαίνει εξαγωγή ή/και αναχρησιμοποίηση του συνόλου ή ουσιώδους μέρους του περιεχομένου της βάσεως δεδομένων, καθώς και ως προς τι σημαίνει κανονική εκμετάλλευση και αδικαιολόγητη ζημία στο πλαίσιο εξαγωγών ή/και αναχρησιμοποιήσεων επουσιωδών μερών μιας βάσεως.

18 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Högsta domstolen αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Μπορεί ο κατασκευαστής μιας βάσεως δεδομένων, για να εκτιμηθεί αν μια βάση δεδομένων αποτελεί τον καρπό "ουσιώδους επενδύσεως" κατά την έννοια του άρθρου 7, παράγραφος 1, της οδηγίας [...], να συμπεριλάβει στην έννοια αυτή μια επένδυση η οποία, καταρχάς, αποσκοπεί στη δημιουργία ενός συνόλου, ανεξαρτήτου από την ίδια τη βάση δεδομένων, το οποίο δεν αφορά συνεπώς αποκλειστικά "την απόκτηση, τον έλεγχο ή την παρουσίαση" του περιεχομένου της; Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως, έχει σημασία το ότι όλη η επένδυση ή μέρος αυτής συνιστά αναγκαία προϋπόθεση για τη βάση δεδομένων;

2) Περιορίζεται η προστασία της βάσεως δεδομένων κατ' εφαρμογήν της οδηγίας στις δραστηριότητες που εμπίπτουν στον σκοπό της βάσεως αυτής, τον οποίον ο κατασκευαστής επεδίωκε κατά τον σχεδιασμό της βάσεως;

3) Ποιο είναι το πεδίο που καλύπτει η έννοια "ουσιώδες μέρος, αξιολογούμενο ποιοτικά ή ποσοτικά, του περιεχομένου [της βάσεως δεδομένων]", που διαλαμβάνεται στο άρθρο 7, παράγραφος 1, της οδηγίας;

4) Αφορά η προστασία κατά της "εξαγωγής ή/και [επ]αναχρησιμοποίησεως" του περιεχομένου μιας βάσεως δεδομένων, που παρέχει το άρθρο 7, παράγραφοι 1 και 5, της οδηγίας, περιοριστικά κάθε χρησιμοποίηση που συνεπάγεται άμεση εκμετάλλευση της βάσεως ή καλύπτει η προστασία αυτή και τις περιπτώσεις στις οποίες το περιεχόμενο προέρχεται από άλλη πηγή (δευτερογενή πηγή) ή στο περιεχόμενο αυτό έχει γενικώς πρόσβαση το κοινό;

5) Πώς πρέπει να ερμηνευθούν οι εκφράσεις “κανονική εκμετάλλευση” και “θίγουν αδικαιολόγητα” που περιέχονται στο άρθρο 7, παράγραφος 5, της οδηγίας;»

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

19 Πρέπει ευθύς εξαρχής να υπομνησθεί ότι το καθεστώς προστασίας που θεσπίζει το άρθρο 49, πρώτο εδάφιο, του νόμου του 1960, όπως τροποποιήθηκε με τον νόμο του 1997, προϋποθέτει την ύπαρξη μιας συλλογής, ενός πίνακα ή ενός έργου της ίδιας φύσεως «που περιέχει μεγάλο αριθμό δεδομένων ή είναι αποτέλεσμα ουσιαδούς επενδύσεως».

20 Από τη διάταξη περί παραπομπής προκύπτει ότι το Högsta domstolen δεν θεωρεί ότι τα επίμαχα προγράμματα των πρωταθλημάτων ποδοσφαίρου συνιστούν συλλογή «μεγάλου αριθμού δεδομένων» κατά την έννοια της παρατεθείσας στην προηγούμενη σκέψη διατάξεως, πράγμα το οποίο εξηγεί γιατί με το πρώτο ερώτημά του διερωτάται σχετικά με την έννοια της ουσιαδούς επενδύσεως, όπως αυτή πρέπει να εννοείται στο πλαίσιο του άρθρου 7, παράγραφος 1 της οδηγίας.

21 Στο πλαίσιο του ερωτήματος αυτού, το αιτούν δικαστήριο ερωτά, μεταξύ άλλων, αν οι επενδύσεις που χρησιμοποιούνται από τον δημιουργό μιας βάσεως δεδομένων για τη δημιουργία των δεδομένων αυτών πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για να εκτιμηθεί η ύπαρξη ουσιαδούς επενδύσεως αφορώσας την απόκτηση, τον έλεγχο ή την παρουσίαση του περιεχομένου της βάσεως. Περαιτέρω, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται ως προς το αν η οδηγία αποσκοπεί στην προστασία της βάσεως δεδομένων που απορρέει από την άσκηση μιας κύριας δραστηριότητας συνεπαγομένης κατ’ ανάγκην τη δημιουργία δεδομένων.

22 Το άρθρο 7, παράγραφος 1, της οδηγίας προβλέπει το ευεργέτημα της προστασίας βάσει του ειδικής φύσεως δικαιώματος μόνο για τις βάσεις δεδομένων που πληρούν ένα συγκεκριμένο κριτήριο, ήτοι ότι η απόκτηση, ο έλεγχος ή η παρουσίαση του περιεχομένου τους καταδεικνύουν ουσιαδή ποιοτική ή ποσοτική επένδυση.

23 Σύμφωνα με την ένατη, τη δέκατη και τη δωδέκατη αιτιολογική σκέψη της οδηγίας, ο σκοπός αυτής συνίσταται στην ενθάρρυνση και στην προστασία των επενδύσεων σε συστήματα «αποθήκευσης» και «επεξεργασίας» δεδομένων που συντελούν στην ανάπτυξη της αγοράς πληροφοριών σε ένα πλαίσιο χαρακτηριζόμενο από ταχύρυθμη αύξηση της ποσότητας των δεδομένων που παράγονται και υφίστανται επεξεργασία κάθε έτος σε όλους τους τομείς δραστηριοτήτων. Επομένως, η έννοια της επενδύσεως που συνδέεται με την απόκτηση, τον έλεγχο ή την παρουσίαση του περιεχομένου μιας βάσεως δεδομένων πρέπει να νοείται, γενικώς, ως σημαίνουσα την επένδυση που χρησιμοποιείται για τη δημιουργία της εν λόγω βάσεως αυτής καθεαυτήν.

24 Στο πλαίσιο αυτό, η έννοια της επενδύσεως που συνδέεται με την απόκτηση του περιεχομένου μιας βάσεως δεδομένων πρέπει, όπως τονίζουν η Svenska Spel καθώς και η Γερμανική, η Ολλανδική και η Πορτογαλική Κυβέρνηση, να νοείται ως δηλούσα τα μέσα που χρησιμοποιούνται για την αναζήτηση υφισταμένων στοιχείων και για τη συγκέντρωσή τους στην εν λόγω βάση, εξαιρουμένων των μέσων που χρησιμοποιούνται για τη δημιουργία των στοιχείων αυτών. Όπως τονίζουν η Svenska Spel και η Γερμανική Κυβέρνηση, ο σκοπός της προστασίας βάσει του ειδικής φύσεως δικαιώματος που θεσπίζει η οδηγία συνίσταται συγκεκριμένα στην ενθάρρυνση της

δημιουργίας συστημάτων αποθήκευσης και επεξεργασίας υφισταμένων πληροφοριών και όχι της δημιουργίας στοιχείων δυναμένων να συγκεντρωθούν κατόπιν σε μια βάση δεδομένων.

25 Η ερμηνεία αυτή επιρρωννύεται από την τριακοστή ένατη αιτιολογική σκέψη της οδηγίας, σύμφωνα με την οποία ο σκοπός του ειδικής φύσεως δικαιώματος συνίσταται στην εξασφάλιση προστασίας έναντι της ιδιοποίησης των αποτελεσμάτων που προκύπτουν από οικονομικές και επαγγελματικές επενδύσεις για την «αναζήτηση και συγκέντρωση του περιεχομένου» μιας βάσεως δεδομένων. Όπως τονίζει η γενική εισαγγελέας στα σημεία 51 έως 56 των προτάσεων της, παρά τις μικρές ορολογικές διαφορές, όλες οι γλωσσικές αποδόσεις αυτής της τριακοστής ένατης αιτιολογικής σκέψης συνηγορούν υπέρ μιας ερμηνείας αποκλείουσας από την έννοια της απόκτησεως τη δημιουργία των στοιχείων που περιέχονται στη βάση δεδομένων.

26 Η δέκατη ένατη αιτιολογική σκέψη της οδηγίας, σύμφωνα με την οποία η συμπίληση διαφόρων μουσικών εκτελέσεων σε ένα CD δεν αποτελεί επαρκώς ουσιώδη επένδυση ώστε να προστατεύεται βάσει του δικαιώματος ειδικής φύσεως, παρέχει ένα πρόσθετο επιχείρημα υπέρ αυτής της ερμηνείας. Από την αιτιολογική αυτή σκέψη προκύπτει συγκεκριμένα ότι τα μέσα που χρησιμοποιούνται για τη δημιουργία των έργων ή των στοιχείων που περιλαμβάνονται στη βάση δεδομένων, εν προκειμένω σε ένα CD, δεν μπορούν να εξομοιωθούν με επένδυση συνδεδεμένη με την απόκτηση του περιεχομένου της εν λόγω βάσεως και δεν μπορούν κατά συνέπεια να λαμβάνονται υπόψη για την εκτίμηση του ουσιώδους χαρακτήρα της επενδύσεως που συνδέεται με τη δημιουργία της βάσεως αυτής.

27 Η έννοια της επενδύσεως που συνδέεται με τον έλεγχο του περιεχομένου της βάσεως δεδομένων πρέπει να νοείται ως σημαίνουσα τα μέσα που χρησιμοποιούνται, προκειμένου να εξασφαλισθεί η πιστότητα των πληροφοριών που περιέχονται στην εν λόγω βάση, για τον έλεγχο της ακρίβειας των αναζητούμενων στοιχείων, κατά τη δημιουργία της βάσεως αυτής, καθώς και κατά την περίοδο λειτουργίας της. Η έννοια της επενδύσεως που συνδέεται με την παρουσίαση του περιεχομένου της βάσεως δεδομένων αφορά τα μέσα που χρησιμοποιούνται για να αποκτήσει η εν λόγω βάση τη λειτουργία επεξεργασίας των πληροφοριών, ήτοι τα μέσα που χρησιμοποιούνται για τη συστηματική ή μεθοδική διευθέτηση των στοιχείων που περιέχονται στη βάση αυτή, καθώς και για την οργάνωση της δυνατότητας ατομικής προσβάσεως στα στοιχεία αυτά.

28 Η επένδυση που συνδέεται με τη δημιουργία της βάσεως δεδομένων μπορεί να συνίσταται στη χρησιμοποίηση ανθρώπινων, οικονομικών, τεχνικών πόρων ή μέσων, αλλά πρέπει να είναι ουσιώδης από ποσοτικής ή ποιοτικής απόψεως. Η ποσοτική εκτίμηση αναφέρεται σε μέσα που μπορούν να εκφραστούν αριθμητικά και η ποιοτική εκτίμηση σε μη ποσοτικοποιήσιμες προσπάθειες, όπως είναι η διανοητική προσπάθεια ή μια δαπάνη ενέργειας, όπως τούτο προκύπτει από την έβδομη, την τριακοστή ένατη και την τεσσαρακοστή αιτιολογική σκέψη.

29 Στο πλαίσιο αυτό, το γεγονός ότι η δημιουργία μιας βάσεως δεδομένων συνδέεται με την άσκηση μιας κύριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της οποίας το πρόσωπο που δημιουργεί τη βάση αποτελεί επίσης τον δημιουργό των στοιχείων που περιέχονται στη βάση αυτή δεν αποκλείει, αυτό καθαυτό, ότι το πρόσωπο αυτό μπορεί να ζητήσει το ευεργέτημα της προστασίας βάσει του ειδικής φύσεως δικαιώματος, υπό την προϋπόθεση ότι θα αποδείξει ότι η απόκτηση των εν λόγω

στοιχείων, ο έλεγχός τους ή η παρουσίασή τους, κατά την έννοια που καθορίστηκε στις σκέψεις 24 έως 27 της παρούσας αποφάσεως, συνεπαγόταν ουσιώδη ποσοτική ή ποιοτική επένδυση, ανεξάρτητη από τα μέσα που χρησιμοποιήθηκαν για τη δημιουργία των στοιχείων αυτών.

30 Συναφώς, ναι μεν η αναζήτηση των δεδομένων και ο έλεγχος ακριβείας τους κατά τη δημιουργία της βάσεως δεδομένων δεν απαιτούν, κατ' αρχήν, από τον δημιουργό της βάσεως αυτής τη χρησιμοποίηση ειδικών μέσων, καθόσον πρόκειται για δεδομένα τα οποία αυτός δημιούργησε ή τα οποία έχει στη διάθεσή του, πλην όμως η συλλογή των δεδομένων αυτών, η συστηματική ή η μεθοδική διευθέτησή τους εντός της βάσεως, η οργάνωση της δυνατότητας ατομικής προσβάσεως στα στοιχεία αυτά και ο έλεγχος της ακρίβειάς τους καθ' όλη τη διάρκεια λειτουργίας της βάσεως μπορούν να απαιτούν ουσιώδη ποσοτική ή/και ποιοτική επένδυση, κατά την έννοια του άρθρου 7, παράγραφος 1, της οδηγίας.

31 Στην υπόθεση της κύριας δίκης, τα μέσα που χρησιμοποιούνται για τον καθορισμό, στο πλαίσιο της διοργανώσεως πρωταθλημάτων ποδοσφαίρου, των ημερομηνιών, των ωραρίων και των γηπεδούχων και φιλοξενούμενων ομάδων, που αφορούν τις συναντήσεις των διαφόρων ημερών των πρωταθλημάτων αυτών, αντιστοιχούν, όπως υποστηρίζουν η Svenska Spel καθώς και η Βελγική, η Γερμανική και η Πορτογαλική Κυβέρνηση, σε επένδυση συνδεδεμένη με τη δημιουργία του προγράμματος των συναντήσεων αυτών. Μια τέτοια επένδυση, που αφορά την ίδια τη διοργάνωση των πρωταθλημάτων, συνδέεται με τη δημιουργία των δεδομένων που περιέχονται στην επίμαχη βάση, ήτοι των δεδομένων που αφορούν εκάστη συνάντηση των διαφόρων πρωταθλημάτων. Η επένδυση αυτή δεν μπορεί συνεπώς να ληφθεί υπόψη στο πλαίσιο του άρθρου 7, παράγραφος 1, της οδηγίας.

32 Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει να εξετασθεί, χωρίς να ληφθεί υπόψη η διαλαμβανόμενη στην προηγούμενη σκέψη επένδυση, αν η απόκτηση, ο έλεγχος ή η παρουσίαση του περιεχομένου ενός προγράμματος ποδοσφαιρικών αγώνων καταδεικνύουν ουσιώδη ποιοτική ή ποσοτική.

33 Η αναζήτηση και η συγκέντρωση των δεδομένων που συνιστούν το πρόγραμμα των ποδοσφαιρικών συναντήσεων δεν απαιτούν καμία ιδιαίτερη προσπάθεια εκ μέρους των επαγγελματικών ενώσεων. Όπως και η Fixtures τονίζει με τις παρατηρήσεις της, είναι, συγκεκριμένα, αναπόσπαστα συνδεδεμένες με τη δημιουργία των δεδομένων αυτών, στην οποία μετέχουν ευθέως οι εν λόγω ενώσεις ως υπεύθυνες για τη διοργάνωση των πρωταθλημάτων ποδοσφαίρου. Η απόκτηση του περιεχομένου ενός προγράμματος ποδοσφαιρικών συναντήσεων δεν απαιτεί συνεπώς καμία επένδυση αυτοτελή σε σχέση με την επένδυση που απαιτεί η δημιουργία των δεδομένων που περιέχονται στο πρόγραμμα αυτό.

34 Οι επαγγελματικές ενώσεις δεν πρέπει να καταβάλουν καμία ιδιαίτερη προσπάθεια για τον έλεγχο της ακρίβειας των δεδομένων που αφορούν τις συναντήσεις των πρωταθλημάτων κατά την κατάρτιση του προγράμματος, καθόσον οι εν λόγω ενώσεις μετέχουν ευθέως στη δημιουργία των δεδομένων αυτών. Όσον αφορά τον έλεγχο της ακρίβειας του περιεχομένου των προγραμμάτων των συναντήσεων κατά τη διάρκεια της αγωνιστικής περιόδου, αυτός συνίσταται, όπως προκύπτει από τις παρατηρήσεις της Fixtures, στην προσαρμογή ορισμένων δεδομένων των προγραμμάτων αυτών ανάλογα με την ενδεχόμενη αναβολή μιας συναντήσεως ή μιας ημέρας του πρωταθλήματος που αποφασίστηκε από τις ενώσεις

ή κατόπιν διαβουλεύσεως με αυτές. Ένας τέτοιος έλεγχος δεν μπορεί συνεπώς να θεωρηθεί ότι καταδεικνύει ουσιώδη επένδυση.

35 Η παρουσίαση ενός προγράμματος ποδοσφαιρικών συναντήσεων συνδέεται, και αυτή, στενά με τη δημιουργία των δεδομένων που συνιστούν το πρόγραμμα αυτό, όπως τούτο επιβεβαιώνεται από το ότι στη διάταξη περί παραπομπής δεν υπάρχει αναφορά στις εργασίες ή στα μέσα που χρησιμοποιούνται ειδικώς για μια τέτοια παρουσίαση. Η παρουσίαση αυτή δεν μπορεί συνεπώς να θεωρηθεί ότι απαιτεί επένδυση αυτοτελή σε σχέση με την επένδυση που συνδέεται με τη δημιουργία των συστατικών δεδομένων.

36 Επομένως, ούτε η απόκτηση ούτε ο έλεγχος ούτε η παρουσίαση του περιεχομένου ενός προγράμματος ποδοσφαιρικών συναντήσεων καταδεικνύουν ουσιώδη επένδυση δυνάμενη να δικαιολογήσει το ευεργέτημα της προστασίας βάσει του ειδικής φύσεως δικαιώματος που θεσπίζει το άρθρο 7 της οδηγίας.

37 Κατόπιν των προεκτεθέντων, στο πρώτο υποβληθέν ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι η έννοια της επενδύσεως που συνδέεται με την απόκτηση του περιεχομένου μιας βάσεως δεδομένων κατά το άρθρο 7, παράγραφος 1, της οδηγίας πρέπει να νοείται ως σημαίνουσα τα μέσα που χρησιμοποιούνται για την αναζήτηση υφισταμένων στοιχείων και τη συγκέντρωσή τους στην εν λόγω βάση. Η έννοια αυτή δεν περιλαμβάνει τα μέσα που χρησιμοποιούνται για τη δημιουργία των στοιχείων που συνιστούν το περιεχόμενο μιας βάσεως δεδομένων. Στο πλαίσιο της κατάρτισεως ενός προγράμματος ποδοσφαιρικών συναντήσεων για τη διοργάνωση πρωταθλημάτων ποδοσφαίρου, η έννοια αυτή δεν αφορά συνεπώς τα μέσα που χρησιμοποιούνται για τον καθορισμό των ημερομηνιών, των ωραρίων και των ζευγών των ομάδων που αφορούν τις διάφορες συναντήσεις των πρωταθλημάτων αυτών.

38 Κατόπιν των προεκτεθέντων, παρέλκει η απάντηση στα λοιπά υποβληθέντα ερωτήματα.

Επί των δικαστικών εξόδων

39 Δεδομένου ότι η διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπιπτόντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι κατέθεσαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τμήμα μείζονος συνθέσεως) αποφαινεται:

Η έννοια της επενδύσεως που συνδέεται με την απόκτηση του περιεχομένου μιας βάσεως δεδομένων κατά το άρθρο 7, παράγραφος 1, της οδηγίας 96/9/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 1996, σχετικά με τη νομική προστασία των βάσεων δεδομένων, πρέπει να νοείται ως σημαίνουσα τα μέσα που χρησιμοποιούνται για την αναζήτηση υφισταμένων στοιχείων και τη συγκέντρωσή τους στην εν λόγω βάση. Η έννοια αυτή δεν περιλαμβάνει τα μέσα που χρησιμοποιούνται για τη δημιουργία των στοιχείων που συνιστούν το περιεχόμενο μιας βάσεως δεδομένων. Στο πλαίσιο της κατάρτισεως ενός προγράμματος ποδοσφαιρικών συναντήσεων για τη διοργάνωση πρωταθλημάτων ποδοσφαίρου, η έννοια αυτή δεν αφορά

συνεπώς τα μέσα που χρησιμοποιούνται για τον καθορισμό των ημερομηνιών, των ωραρίων και των ζευγών των ομάδων που αφορούν τις διάφορες συναντήσεις των πρωταθλημάτων αυτών.

(υπογραφές)